

Sygn. akt II Cz 811/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marzenna Ernest

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 30 maja 2014 r. w S.

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M.

przeciwko S. B. i Z. B.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie zawarte w punkcie III wyroku Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 18 marca 2014 r., sygn. akt I C 774/13 upr.

postanawia:

1. zmienia zaskarżone postanowienie zawarte w punkcie III wyroku w ten sposób, że zasądza od pozwanych S. B. i Z. B. solidarnie na rzecz powódki Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M. kwotę 617 (sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. zasądza od pozwanych S. B. i Z. B. solidarnie na rzecz powódki Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M. kwotę 90 (dziewięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt II Cz 811/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w Myśliborzu oddalił powództwo (punkt I) oraz umorzył postępowanie w pozostałym zakresie (punkt II). Ponadto zasądził od powódki Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M. na rzecz pozwanych S. B. i Z. B. solidarnie kwotę 617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt III).

Uzasadniając rozstrzygnięcie zawarte w punkcie III wyroku Sąd Rejonowy, mając na uwadze art. 98 § 1 k.p.c. stwierdził, iż w przypadku cofnięcia powództwa za stronę przegrywającą proces uznaje się stronę powodową. Sąd wskazał, iż przyjął stawkę minimalną tytułem zwrotu stronie kosztów zastępstwa procesowego, uznając iż nakład pracy pełnomocnika będącego adwokatem nie był na tyle znaczny, aby mógł skutkować przyznaniem wielokrotności przysługującej mu stawki minimalnej, a także iż za przyznaniem wielokrotności minimalnej stawki nie przemawiał rodzaj i stopień zawłości sprawy.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła strona powodowa. Strona skarżąca orzeczeniu temu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania tj. art. 98 § 1 k.p.c. z powodu nieuzasadnionego obciążenia jej kosztami zastępstwa procesowego pozwanych w kwocie 617 zł, podczas gdy to pozwani przegrali proces w niniejszej sprawie i winni zostać w całości obciążeni kosztami procesu.

Wskazując na powyższy zarzut skarżąca wniosła o: zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. III przez zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem I instancji w łącznej kwocie 617 zł (600 zł koszty zastępstwa adwokackiego, 17 zł uiszczona opłata skarbową od pełnomocnictwa); zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie zażaleniowe, wg norm przepisanych.

Powódka podniosła, iż wystąpiła przeciwko pozwanym o zapłatę kwoty 1.925,89 zł wraz z ustawowymi odsetkami za okresy i od kwot wskazanych w pozwie. Pozew w niniejszej sprawie wpłynął do Sądu w dniu 16 maja 2013 r., a w dniu 17 maja 2013 r. wydany został przez Sąd nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Skarżąca zaznaczyła, iż z niekwestionowanych przez obie strony dowodów znajdujących się w aktach sprawy i oświadczeń składanych w toku postępowania przed Sądem I instancji wynika, że pozwani dokonali po wniesieniu powództwa i wydaniu nakazu zapłaty następujących wpłat na poczet roszczenia powódki: wpłata 475,54 zł z 05.06.2013 r., wpłata 475,54 zł z 11.06.2013 r., wpłata 475,54 zł z 20.05.2013 r., wpłata 475,54 zł z 25.05.2013 r. - łącznie 1.902,16 zł. Wobec powyższego powódka, w toku postępowania ograniczyła żądanie pozwu do kwoty 23,77 zł i tylko w zakresie tej kwoty powództwo zostało oddalone (czego powódka nie skarży). Skarżąca powołując się na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)z dnia (...), stwierdziła, że oczywiście błędnym i nieuzasadnionym jest stanowisko Sądu I instancji, uznającego stronę powodową za przegrywającą proces w niniejszej sprawie. Zdaniem skarżącej, w sytuacji gdy przegrała ona proces w niniejszej sprawie tylko do kwoty 23,77 zł, zasadnym jest obciążenie pozwanych w całości kosztami zastępstwa procesowego strony powodowej w wysokości jednej stawki minimalnej + uiszczona opłata skarbową od pełnomocnictwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie strony powodowej skutkowało zmianą zaskarżonego postanowienia o kosztach procesu.

Ustosunkowując się do zażalenia należy wskazać, iż z art. 108 § 1 k.p.c. wynika, że sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Zgodnie z treścią art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W myśl art. 100 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Z cytowanego unormowania wynika podstawowa zasada rozstrzygania o kosztach postępowania - odpowiedzialności za jego wynik, zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę merytorycznie albo formalnie (dotyczy to takich rozstrzygnięć, które kończą postępowanie bez uwzględnienia pierwotnego żądania powoda, w tym poprzez umorzenie postępowania wskutek cofnięcia pozwu) zobowiązana jest zwrócić swojemu przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu. Przy cofnięciu pozwu, w myśl art. 203 § 2 i § 3 k.p.c., na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty, a jeżeli cofnięcie nastąpiło poza rozprawą, przewodniczący odwołuje wyznaczoną rozprawę i o cofnięciu zawiadamia pozwanego, który może w terminie dwutygodniowym złożyć sądowi wniosek o przyznanie kosztów. Z powyższego wynika, że zasadą jest, iż przy cofnięciu pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu obciąża powoda. Wyjątkowo tylko obowiązek zwrotu kosztów może nie obciążać strony cofającej pozew. Ma to miejsce wówczas, gdy cofnięcie pozwu wynikało z zaspokojenia powoda przez przeciwnika w toku postępowania. W tym przypadku konieczne jest wykazanie przez cofającego pozew, że wniesienie tego pozwu było niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony (art. 98 § 1 k.p.c.). Z uwagi na to, że nie obciążenie powoda cofającego pozew kosztami postępowania jest wyjątkiem od zasady, w myśl której powód ponosi te koszty – to na nim spoczywa ciężar wykazania, że zachodzą wskazane wyżej, wyjątkowe okoliczności uzasadniające nie obciążenie go kosztami. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia(...)(...). (sygn. (...))w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez

pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę.

Mając powyższe uwagi na względzie Sąd Okręgowy zaznacza, iż w punkcie II prawomocnego wyroku z dnia 18 marca 2014 r. Sąd Rejonowy wobec uznania, że podczas rozprawy w dniu 18 lutego 2014 r. nastąpiło cofnięcie pozwu, w związku z ograniczeniem roszczenia głównego w wysokości 1.925,89 zł do kwoty 23,73 zł, wynikającej z dokonanych przez stronę pozwaną wpłat - umorzył w tym zakresie postępowanie. W związku z cofnięciem w tej części pozwu co do zasady to powódka w tym zakresie jest przegrywającą postępowanie w sprawie. Jednakże cofnięcie pozwu w tej części było konsekwencją zaspokojenia przez stronę pozwaną wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. Powódka wnosząc w dniu 16 maja 2013 r. pozew domagała się zapłaty za zaległość w opłatach za mieszkanie w okresie dotyczącym od 1 listopada 2012 r. do 28 lutego 2013 r., a więc roszczenie to było w chwili wytoczenia powództwa wymagalne. Z kolei strona pozwana zaspokoiła te roszczenie co do kwoty 1.902,16 zł w okresie od 20 maja 2013 r. do 11 czerwca 2013 r., a więc już po wytoczeniu powództwa (k. 57-58, 68-69). W tej sytuacji wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. W konsekwencji to strona pozwana jest w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. stroną przegrywającą sprawę co do kwoty 1.902,16 zł. Z kolei w punkcie I prawomocnego wyroku z dnia 18 marca 2014 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo co do ograniczonego żądania do kwoty 23,73 zł. W konsekwencji to powódka w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. jest stroną przegrywającą sprawę co do kwoty 23,73 zł. Z powyższego wynika, iż powódka wygrała proces w około 99 %. Sąd Okręgowy mając na względzie, iż powódka uległa tylko co do nieznacznej części swego żądania, stwierdził iż uzasadnionym jest obciążenie strony pozwanej obowiązkiem zwrotu wszystkich kosztów procesu. Jednakże strona skarżąca domagała się zwrotu kosztów procesu jedynie w zakresie dotyczącym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł i wynagrodzenia reprezentującego ją adwokata w wysokości 600 zł, które zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia (...). w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez (...) kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ((...))Zatem uwzględniając tak wyartykułowane żądanie strony skarżącej należało zweryfikować zaskarżone postanowienie zawarte w punkcie III wyroku z dnia 18 marca 2014r.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 postanowienia.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w punkcie 2 postanowienia na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. Zażalenie powódki okazało się w całości zasadne, a więc w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. to pozwani są stroną przegrywającą sprawę w postępowaniu zażaleniowym i wobec złożonego przez powódkę żądania zasądzenia od pozwanych solidarnie na jej rzecz kosztów tego postępowania, powódce należał się ich zwrot. Na koszty postępowania zażaleniowego złożyła się opłata od zażalenia w wysokości 30 zł oraz wynagrodzenie adwokata w wysokości 60 zł, które zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 2 w zw. z § 13 ust. 2 pkt 1 przywołanego już wyżej rozporządzenia.

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...).

(...)

(...)